



ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ - ΑΝΘ ΙΛΙΣΙΩΝ

«ΠΑΣΧΑ»

Μέγα Σάββατο μεσάνυχτα. Γύρω μας σκοτάδι. Καί μεῖς μέσα στήν Ἐκκλησία περιμένουμε ὅλοι, μέ γαλήνη καί μέ εἰρήνη, νά ἀκούσουμε τόν ἱερέα νά μᾶς προσκαλεῖ: Δεῦτε λάβετε ΦΩΣ ἐκ τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτός!

Κάποιοι θά ἀνάψουν τήν λαμπάδα τους· καί θά φύγουν ἱκανοποιημένοι, πού ἦρθαν στήν Ἐκκλησία καί πῆραν τό ἅγιο Φῶς.

Κάποιοι ἄλλοι, θά ψάλλουν μέ ἀγαλλίαση τό «Χριστός ἀνέστη»· καί θά Τόν ἀσπασθοῦν νοερά, σάν Ἀρχηγό τῆς πίστες μας. Θά Τόν χαιρετίσουν, σάν Νικητή τοῦ θανάτου, πού «ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας»!

Μά ὅλοι, γεμάτοι χαρά, ὁ καθένας διαφορετική! Ἀνάλογα μέ τήν ἐπίγνωση πού ἔχει. Ἀνάλογα μέ τό πόσο ἔχει κατανοήσει, τί εἶναι ὁ Χριστός καί τί ἡ Ἀνάσταση Του.

Ἄς μή κολλᾶμε στά βλεπόμενα, σ' αὐτά πού πιάνουν μόνο τά σωματικά μάτια! Τά βλεπόμενα εἶναι μικρά, πρόσκαιρα, φτωχικά!

Ὁ Χριστός πέθανε στόν Σταυρό. Ὅπως τό πόθησαν οἱ ἐχθροί Του! Καί Τόν ἔβαλαν στόν Τάφο, ὅπως τό θέλησαν ἐκεῖνοι πού μίσησαν τήν παρουσία Του.

Καί νά, ὁ Χριστός - πεθαμένος! Ἄψυχος· χωρίς πνοή· χωρίς τίποτε! Σάν νά μήν ὑπῆρξε! Ἐνα τίποτε! Κάτι λιγότερο ἀπό ἕνα τίποτε!

Ὅμως ἀναστήθηκε. Σηκώθηκε μόνος Του ἀπό τόν Τάφο ζωντανός. Ἀναστήθηκε αὐτεξουσίως ὡς Θεός. Καί σηκώθηκε, ὄχι κατεξαντλημένος,

σάν κάποιος πού μόλις θά κατάφερνε νά σταθεῖ στά πόδια του, ἀλλά λάμποντας ὁλόκληρος. Βγῆκε σάν γίγαντας ἀθλητής, πού ξεκινάει νά κάμει τό ἄθλημά Του (Ψαλμ. 18, 6)· καί σάν νυμφίος «ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ», ποῦ ἀστράφτει ἀπό χαρά! Ἀπό τή χαρά τῆς νίκης.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ νίκη Του! Ἡ δόξα Του! Καί τό καύχημά Του!



Ἡ Ἀγία Γραφή, ὁ αἰώνιος λόγος τοῦ Θεοῦ, μᾶς λέει γιά τό Χριστό:
«*Ἐξῆλθε νικῶν· καί ἵνα νικήσῃ!*».

- Νικητής βγῆκε ἀπό τήν κοιλιά τῆς ἀγίας Παρθένου.
- Νικητής βγῆκε καί ἀπό τήν κοιλιά τῆς γῆς, ἀπό τόν τάφο. Νικητής τοῦ θανάτου καί τοῦ ᾄδη!

Ἐξῆλθε καί ἦλθε γιά μᾶς! Καί νίκησε γιά μᾶς!

Τά εἶχαμε χάσει ὅλα. Εἶχαμε γίνει δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας· δοῦλοι στόν αἰώνιο θάνατο καί στόν ᾄδη. Δοῦλοι στό χειρότερο, στόν πιό ἀπάνθρωπο ἐχθρό! Ψυχικά δοῦλοι!

Ζωντανή εἰκόνα τῆς δουλείας αὐτῆς εἶναι σήμερα, ἐκεῖνοι πού φαντάζονται τή διαφθορά καί τόν θάνατο τῆς ψυχῆς τους σάν κέρδος· οἱ ναρκομανεῖς! Ὁ χειρότερος θάνατος εἶναι ὁ θάνατος χωρίς ἐλπίδα!...

Καί ἦρθε ὁ Χριστός γιά μᾶς. Γιά νά μᾶς σώσει. Γιά νά μᾶς ἐλευθερώσει ἀπό τοῦ θανάτου τά δεσμά. Νά διαλύσει τό σκοτάδι. Ὅχι τό αἰσθητό σκοτάδι. Ἀλλά τό σκοτάδι στήν ψυχή. Τό σκοτάδι στό μυαλό. Τό σκοτάδι στά πάθη τοῦ σώματος. Τό σκοτάδι στά ἔργα τῆς ἁμαρτίας. Τό σκοτάδι στόν τόπο τῆς καταδίκης μακριά ἀπό τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ. Στή χώρα πού βασιλεύει ἡ σκιά τοῦ θανάτου.

Ἦρθε γιὰ μᾶς, νά μᾶς σώσει. Νά μᾶς δώσει ἐλευθερία, ζωή, φῶς, ἐλπίδα.

Ὑπέμεινε τόν θάνατο. Ὅπως Τοῦ τόν σκάρωσαν. Πέθανε στόν Σταυρό. Καί κατέβηκε στόν ἄδη! Ἀλλά νίκησε! Καί τόν θάνατο. Καί τόν ἄδη. Τό λέμε καί στήν προσευχή μας: *«Σταυρόν γάρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν»*.

Καί βγῆκε ἀπό τόν τάφο αὐτεξουσίως. Ἐπειδή ἔτσι τό θέλησε. Σάν παντοδύναμος. Ἐνδεδυμένος στολή ἀφθαρσίας! Στολή νίκης! Στολή ἐκδίκησης! Μέ τήν Ἀνάστασή Του, ὁ Χριστός, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μας, ὁ πρωτότοκος Υἱός τοῦ Πατέρα μας, πῆρε ἀπό τόν διάβολο ἐκδίκηση γιὰ τήν τραγωδία πού πέρασε ἡ ἀνθρωπότητα, τὰ ἀδέλφια Του, ἀπό τόν Ἀδάμ μέχρι σήμερα!...

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· θανάτῳ θάνατον πατήσας· καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

Τί εἶναι ἡ Ἀνάσταση;

Νίκη. Θρίαμβος. Ἡ πιό μεγάλη νίκη στόν κόσμο. Καί ἡ πιό οὐσιαστική. Γιατί ἓνας εἶναι, γιὰ τόν καθένα μας, γιὰ ὅλους μας, ὁ οὐσιαστικός ἐχθρός: ὁ αἰώνιος θάνατος.

Τό πιό ζοφερό σκοτάδι στόν κόσμο εἶναι νά μὴν ξέρεις: τί εἶσαι· γιατί ζεῖς· καί ποῦ θά πᾶς μετὰ τον θάνατο.

Τό γλυκύτερο φῶς εἶναι ἐκεῖνο πού διαλύει αὐτό τό σκοτάδι καί τό κάνει φῶς ἀληθινῆς ἐλπίδας.

Τό γλυκύτερο φῶς εἶναι τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως.

Κρατᾶτε ὅσο πιό καλά μπορεῖτε τήν ἀναστάσιμη λαμπάδα σας.

Παίρνετε πάντοτε φῶς ἐκ τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτός.

Καί δοξάζετε πάντα τόν Χριστό. Τόν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν.

Ἔτσι τό Φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου θά φωτίζει ὅλο καί πιό πλούσια τή ζωή μας. Καί θά μᾶς γεμίζει μέ τήν ἀληθινὴ χαρά, μέ τήν χαρά τῆς Ἀναστάσεως.

"Ας κάνουμε κάτι παραπάνω...

Αγαπητοί μου άδελφοί, ήδη φτάσαμε στην κορύφωση της περιόδου του Τριωδίου, πού είναι ή Μεγάλη Έβδομάδα των Παθών του Κυρίου και ή μεγαλύτερη έορτή της Έκκλησίας μας, πού είναι ή λαμπροφόρος Ανάσταση του Κυρίου μας, ή «πηγή της ήμων Αναστάσεως».

Στό πρώτο άρθρο του περιοδικού μας καταχωρίσαμε ήδη ένα πασχαλινό-άναστάσιμο κείμενο του μακαριστού όσιωτάτου πνευματικού μας πατέρα, του Μητροπολίτη Νικοπόλεως κυρού Μελετίου. Πρόκειται για κείμενο πολύ δυνατό, έξόχως άφυπνιστικό, μέ μία έντελώς σύγχρονη γλῶσσα, καθόλου «ξύλινο» και δεδομένο, τό όποιο άριστα έρμηνεύει τό μυστήριο της Αναστάσεως του Χριστού και προσκαλεί μέ τρόπο πειστικό και έλκυστικό στην ανάσταση του πιστού, στην ανάσταση του καθενός μας. Είναι τόσο δυνατός και πειστικός ό λόγος του μακαριστού πνευματικού μας πατέρα, πού δέν μπορείς νά πεις τίποτε άλλο παρά: «Αυτό είναι Ανάσταση του Χριστού», «έτσι είναι», «δέν μπορεί νά είναι κάτι άλλο» και ταυτόχρονα έντελώς τίμια και άβίαστα προβάλλει τό έρώτημα «και τώρα έγώ τί κάνω;», «πώς θά άπαντήσω στό κάλεσμα πού μου κάνει ό Αναστάς Κύριος;», «πώς θά έργαστώ πνευματικά, ώστε νά μήν πάει "χαμένη" ή Ανάσταση του Κυρίου;», αλλά, αντίθετα, «νά γίνει ή πηγή και ή δύναμη και της δικής μου αναστάσεως, ή έλπίδα για την αιώνια ζωή μαζί μέ τόν Αναστημένο Κύριο, αλλά και ή σταθερή βάση και τό κύριο νόημα αυτής της εφήμερης ζωής μου, ή όποία είναι γεμάτη τόσους δισταγμούς, τόση άστάθεια και, γιατί όχι, τόση μιζέρια». Άν δοϋμε καθαρά τόν όλο βίο μας, «τά νϋν και τά επέκεινα» κάτω από τό πρίσμα της Αναστάσεως του Κυρίου, τότε ή ζωή μας θά γεμίσει πνευματικά νοήματα, θά γεμίσει φως Χριστού, θά γίνει από τώρα και για πάντα παράδεισος.

Έπομένως, για μένα πού γράφω αυτές τίς γραμμές προβάλλει τό δύσκολο έρώτημα τί μπορώ νά γράψω έγώ δίπλα σ' αυτό τό σπουδαίο

κείμενο πού «σπάει κόκκαλα», ή μπορῶ κατά διάνοια νά σκεφτῶ ή νά ἐπιχειρήσω νά «ἀναμετρηθῶ» πνευματικά μέ τόν ἅγιο Γέροντά μου, μέ τόν μεγάλο αὐτό πνευματικό πατέρα, διδάσκαλο τῆς Ἐκκλησίας, πατέρα καί διδάσκαλό μου; Προσωπικά, δέν διανοοῦμαι νά ἐπιχειρήσω κάτι τέτοιο. Θά ἦταν σκέτη ἀποτυχία. Ὁ δάσκαλός μου εἶναι μοναδικός, ἀνεπανάληπτος καί δέν ἐπιδέχεται μιμήσεως. Ὅμως εἶναι ὁ πνευματικός μου πατέρας, αὐτός πού μέ ἀναγέννησε πνευματικά ἐπὶ σαράντα χρόνια μέ τό πετραχήλι του καί μοῦ δίδαξε τούς δρόμους τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τά μυστικά τῆς ἐνέργειας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καί, ἀσφαλῶς, ὡς ἀληθινός διδάσκαλος καί πνευματικός πατέρας μοῦ ἄφησε κάτι ἀπό τόν πνευματικό πλοῦτο τῆς ἁγίας ζωῆς του καί τῆς πλούσιας διδασκαλίας του.

Γι' αὐτό, χωρίς νά ὑπάρχουν ψευδοδιλήμματα, ἰδιαίτερα ἀπέναντι πρὸς τὴν πνευματική μου συνείδηση καί τὴ σχέση μου μαζί σας, τούς ἀγαπητούς ἐνοριῖτες μου καί τά ἰδιαιτέρως ἀγαπητά πνευματικά μου παιδιά, ὅλους ἐσᾶς μέ τούς ὁποίους τίς Κυριακές, κυρίως, συγκροτοῦμε τὴν εὐχαριστιακὴ μας σύναξη καί μέ προσμονή, ἐπιμονή καί καρτερία ἐπιμένουμε στὴ συνάντησή μας μέ τό Χριστό, θά ἀπευθυνθῶ σ' ἐσᾶς, ὅπως τό πράττω ἐδῶ καί τέσσερις περίπου δεκαετίες, μία στήν ἐνορία τοῦ Ἁγίου Γερασίμου καί τρεῖς δεκαετίες στὴ νέα μου ἐνορία, αὕτῃ τῆς Ἁγίας Μαρίνας.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού ἦλθα στήν Ἁγία Μαρίνα, τό ἔτος 1986, εἶχα σταθερά καί ἀκλόνητα στὴ συνείδησή μου κάτι πολύ συγκεκριμένο. Το πρῶτο καί μοναδικό πρᾶγμα πού μέ ἀπασχολοῦσε καί μέ ἀπασχολεῖ μέχρι καί τώρα πού γράφω αὐτές τίς γραμμές ἦταν καί εἶναι τό πῶς θά συμβάλλω μέ τίς μικρές μου πνευματικές δυνάμεις στό νά πλησιάσουν οἱ ἄνθρωποι, τό ποιμνιό μου, τόν Χριστό. Γι' αὐτό καί δέν ἀνήγγειλα ἐντυπωσιακά πράγματα, «πιασάρικα», συναισθηματικές ἐνέργειες καί ἀποφάσεις. Πάντοτε ἔθετα τό ἐρώτημα: αὐτό πού θά πῶ καί θά ζητήσω ἀπὸ τό ποιμνιό μου ὁδηγεῖ σέ ζωντανή σχέση μέ τό Χριστό; Ἄν δέν μέ πληροφοροῦσε θετικά ἡ συνείδησή μου, δέν ἔκανα κάτι, ἔστω καί ἂν θά

ἔβρισκα πολλούς πού θά μοῦ ἔλεγαν «μπράβο, προχώρα, αὐτό πού σκέφτεσαι ἀρέσει σέ πολλούς, θά ἱκανοποιήσει τόν κόσμο».

Ἔτσι, ἔδειξα προτεραιότητα στήν πνευματική καλλιέργεια τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων ἀνθρώπων, ξεκινῶντας τή συνέχιση τοῦ ἔργου τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ Ναοῦ μας, ὄχι ἀπό τό κτήριο τοῦ Ναοῦ, ἀλλά ἀπό τή διπλανή, τήν παράπλευρη αἴθουσα, πού χρησιμοποιήθηκε γιά τά κατηχητικά σχολεῖα. Μάλιστα δέ, ἡ δαπάνη τῶν ἐπιχρισμάτων, δαπέδου κ.τ.λ. ἔγινε ἀπό δωρεές πνευματικῶν μου παιδιῶν, γιά νά μήν θεωρηθεῖ ὅτι τά συναχθέντα χρήματα γιά τήν ἀποπεράτωση τοῦ Ναοῦ τά δαπανῶ γιά ἄλλο σκοπό. Ἔτσι, μέ τήν αἴθουσα ξεκίνησε τό πρόγραμμα καταρτισμοῦ γιά τή συνάντηση μέ τό Χριστό, ἀπό τά παιδιά καί τούς νέους, πού εἶναι πιό εὐπλαστοί καί διατεθειμένοι νά κάνουν στή ζωή τους καινούργια πράγματα. Αὕτῃ ἡ προσπάθεια φαίνεται πώς εὐλογήθηκε ἀπό τό Θεό, ἀφοῦ πολλές ἀπό τίς σημερινές οἰκογένειες μέ πνευματική πορεία εἶναι καρπός αὐτῆς τῆς προσπάθειας. Καί ὄχι μόνο, αὐτήν τήν προσπάθεια τήν ἀγάπησαν πάρα πολύ ὀρισμένα πρόσωπα, τά ὁποῖα σήμερα ὡς ρασοφόροι, κληρικοί, μοναχοί καί μοναχές τή συνεχίζουν μέ τόν ἴδιο καί περισσότερο ζῆλο.

Τό ἐπόμενο βῆμα ἦταν νά εὐπρεπιστεῖ (ἐπιχρίσματα, δάπεδο, τέμπλο, πόρτες κ.τ.λ.) τό παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου, ὥστε νά ἔχουμε ἐκκλησία νά ὀργανώσουμε τή ζωντανή μας λατρεία, τόν ἀσφαλῆ δρόμο στή συνάντησή μας μέ τό Χριστό. Καί αὐτό τό ἔργο ἔγινε μέ δαπάνες κυρίως τῶν πνευματικῶν μου παιδιῶν, ὥστε γιά τούς ἴδιους λόγους νά μή θεωρηθεῖ ὅτι σπαταλῶ τά χρήματα καί τόν μόχθο τῶν προηγούμενων ἀπό ἐμένα, τά ὁποῖα προόριζαν γιά τόν περικαλλῆ Ναό τῆς Ἀγίας Μαρίνας. Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί αὐτό τό ἔργο ὁλοκληρώθηκε καί μάλιστα τό παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου εἶναι κανονικός, ἐγκαινιασμένος Ναός. Ἦδη μέ τήν ἐξαιρετική ἐργασία τοῦ ἀγιογράφου μας, τήν ἐπιμέλεια ὅλων μας, ξέφυγε ἀπό τήν εἰκόνα μίας ὀρθογώνιας αἴθουσας καί εἶναι πλέον ἓνα κατανυκτικό καί μάλιστα

ιδιαίτερα εύρύχωρο παρεκκλήσιο, πού στεγάζει τήν καθημερινή ποιμαντική μας δραστηριότητα.

Τώρα, βέβαια, τί νά πῶ γιά τόν ἐπάνω Ναό μας, τήν Ἀγία Μαρίνα; Κάθε Κυριακή πού ἀνεβαίνω ἐπάνω, συγκινοῦμαι. Εἶναι ἓνα ὁμορφοσαλόνι, τό σαλόνι τοῦ πνευματικοῦ μας σπιτιοῦ. Ὅλα ἔχουν μελετηθεῖ προσεκτικά, δέν ἔγινε τίποτε πολυτελές καί χωρίς μελέτη, ἀλλά οὔτε καί εὐτελές καί πρόχειρο. Πιστεύω πώς ὅλοι αἰσθανόμαστε πολύ ὁμορφατίς Κυριακές καί μεγάλες ἐορτές καί, πλέον, ἀπερίσπαστα, ἀνεμπόδιστα βαδίζουμε ὑπό ἄριστες συνθῆκες στόν ἀρχικό καί μοναδικό μας στόχο, νά συναντήσουμε τό Χριστό, νά ἀφεθοῦμε νά μᾶς πάρει μαζί Του, νά μᾶς ἐντάξει στή συνοδεία Του, ὅπως τότε, στήν ἐπί γῆς παρουσία Του ἐνέταξε στή συντροφιά Του τήν Παναγία Μητέρα Του, τούς ἁγίους Μαθητές καί Ἀποστόλους Του.

Χωρίς νά ἔχω διάθεση ρομαντική ὅτι θά ἦταν δυνατόν σήμερα, στίς σημερινές συνθῆκες, νά «ἀναστήσουμε» τή χριστιανική κοινότητα τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, μοναδική μου ἐπιδίωξη εἶναι νά ἀποκτήσουμε μερικά, ὅσο τό δυνατόν περισσότερα, στοιχεῖα, χαρακτηριστικά ἀπό ἐκείνη τήν κοινότητα, πού ἦταν φτωχή σέ ὑλικά μέσα ἀλλά ἀμπλουτη πνευματικά, γιατί εἶχε τή συναίσθηση, τή συνείδηση, τήν ἐμπειρία ὅτι ὁ Χριστός περπατάει δίπλα τους, εἶναι θρονιασμένος μέσα στήν καρδιά τους. Δέν γίνεται ἀλλιῶς. Αὐτό ἔφερε ὁ Χριστός: ἀφοῦ δέν μπορούσαμε ἐμεῖς, λόγω τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν παθῶν μας, νά πᾶμε κοντά Του, νά ἐνωθοῦμε μαζί Του, ἦλθε Αὐτός, ἔγινε ἄνθρωπος, ἔζησε ὡς Θεάνθρωπος καί τώρα, μέσα στή Μεγάλη Ἑβδομάδα συνοπτικά καί ἐντελῶς ἀποδεικτικά θά φέρει μπροστά μας τήν ἄπειρη ἀγάπη Του γιά μᾶς, πού τόν ὁδήγησε μέχρι τά Πάθη καί τόν Σταυρό, ἀλλά καί τήν ἀπελευθέρωσή μας ἀπό τό μεγαλύτερο ἐχθρό μας, πού εἶναι ὁ φόβος τοῦ θανάτου, ὁ ἴδιος ὁ θάνατος.

Ἐπομένως τώρα, τή Μεγάλη Ἑβδομάδα, πού θά σᾶς καλέσω γιά ἄλλη μία φορά νά κάνουμε ὅλοι μαζί συνειδητά αὐτήν τήν πνευματική πορεία μαζί μέ τό Χριστό, ἅς προσπαθήσουμε νά τό κάνουμε ὅσο μπορούμε πιό τίμια, πιό ἀληθινά, ἐντελῶς ἐμπειρικά, ὄχι συναισθηματικά. Νά μπορούμε δηλαδή νά βεβαιώνουμε πρῶτα τόν ἑαυτό μας: «Ναί, τόν βλέπω τόν Κύριο νά πορεύεται στό Ἅγιο Πάθος Του. Τόν βλέπω καρφωμένο πάνω στό Σταυρό Του γεμάτο ἰλαρότητα μέ τό τρυφερό βλέμμα Του νά μοῦ γνέφει: Ἐγώ γιά σένα εἶμαι καρφωμένος στό Σταυρό. Μή φοβᾶσαι, σταύρωσε τά πάθη, τίς μικροαδυναμίες σου, κάνε κάτι γενναῖο· ἐγώ ἔκανα τά πάντα γιά σένα, κάνε καί ἐσύ κάτι γιά τόν ἑαυτό σου καί ἂν προσπαθήσεις λίγο, ἐγώ θά σοῦ δώσω χέρι βοήθειας». Καί ὅταν θά τόν βλέπουμε νά «πεθαίνει», νά κείτεται στόν Τάφο καί νά ἐπικρατεῖ ἡ συνηθισμένη «ἄκρα τοῦ τάφου σιωπή», δέν θά πρέπει νά ἀπελπιστοῦμε, διότι «πεθαίνει ὡς Θεός» γιά νά ἀναστήσει πρῶτα τούς ἐν Ἄδῃ προπάτορες καί συγγενεῖς μας, ὥστε νά τούς πάρει ἀπό τά χέρια τοῦ Ἄδῃ καί τοῦ Διαβόλου καί νά τούς ἔχει μαζί Του. Ἔτσι ὅταν θά ἔλθει τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεώς Του θά μπορέσουμε διαπιστωτικά νά ἔχουμε τήν ἐμπειρία τοῦ «Χριστός Ἀνέστη», ποῦ εἶναι τό δῶρο τοῦ Χριστοῦ, καί τοῦ «Ἀληθῶς Ἀνέστη», πού εἶναι ἡ ἀπάντησή μας στό δῶρο τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχομαι καλό δρόμο, ἀδελφοί, καί αὐτήν τή Μεγάλη Ἑβδομάδα. Καλή πνευματική πορεία μαζί μέ τό Χριστό. Καί προπαντός νά μπορέσουμε καί ἐμεῖς νά αἰσθανθοῦμε ὅτι ἀληθινά ἀναστηθήκαμε.

Χριστός Ἀνέστη. Ἀληθῶς Ἀνέστη!

Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Καραϊσαρίδης

«ΔΙΔΑΧΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ»

Ἑκδόση Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Μαρίνης
Ἄνω Ἰλισίων

Τηλ. 210 7785742 - 210 7486181

email: agmarin@otenet.gr

www.agiamarinailision.gr

Ἰανουάριος - Ἀπρίλιος 2015

• Ἀριθ. Φύλλου 196 - 197

• Ἔτος ΚΔ'

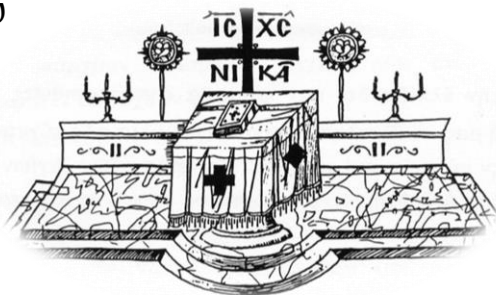
Υπεύθυνος Σύνταξης:

πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Καραϊσαρίδης

Διανέμεται δωρεάν - Εἰσφορές δεκτές

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Αυτήν τήν περίοδο πού τό κύριο μέρος της ἐκκλησιαστικά χαρακτηρίζεται ὡς «Τριώδιο», δίδεται συστηματικά ἔμφαση στή διεξαγωγή τῆς λατρείας μέ πολύ συγκεκριμένο τρόπο, ιδιαίτερες καί πυκνές ἀκολουθίες, Κυριακές ὁρόσημα, ὑμνολογία ὑψίστου κάλλους καί μεστή πνευματικῶν νοημάτων, ἀκόμα καί αἰσθητικά, ὑπάρχουν στούς ναούς σκοῦρα καλύμματα, λιγοστός φωτισμός. Ὅλα, δηλαδή, συνάδουν στό στόχο ὅτι πρέπει νά προσέξουμε πολύ τόν τρόπο πού γίνεται ἡ λατρεία μας, ἀφοῦ ἔχουμε μπροστά μας συγκεκριμένη πορεία πού κινεῖται ἀνάμεσα σέ δύο πόλους: τό Σταυρό καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Μάλιστα δέ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου δέν εἶναι ἀπλά πνευματικός στόχος, ἀλλά νόημα ζωῆς· εἶναι ὁ λόγος πού ὑπάρχουμε στή ζωή καί ὁ τρόπος πού θά συνεχίσουμε νά ζοῦμε ὡς χριστιανοί μαζί μέ τό Χριστό στή βασιλεία Του, ἄν βέβαια περάσουμε ἐπιτυχῶς τίς ἐξετάσεις τοῦ παρόντος βίου.



Γιά καλλιέργεια αὐτοῦ τοῦ φρονήματος, αὐτῆς τῆς πνευματικῆς συνείδησης θά παραθέσουμε στή συνέχεια ἕνα πολύ δυνατό καί ἄκρως διαφωτιστικό κείμενο*, τό ὁποῖο θά μᾶς βοηθήσει νά συνειδητοποιήσουμε καλύτερα τό νόημα τῆς ἀληθινῆς λατρείας, αὐτῆς τῆς λατρείας πού ἀρέσει, εὐαρεστεῖ τόν ἀληθινό Θεό καί δημιουργεῖ ὑγιεῖς πνευματικές καταστάσεις σέ ἐμᾶς τούς ἴδιους.

Τέλος, πρέπει νά τό καταλάβουμε, μόνο τά ἀληθινά καί γνήσια πνευματικά βιώματα θά μᾶς ὁδηγήσουν κοντά στό Θεό καί θά μᾶς ἀξιώσουν νά ἀγγίξουμε τά κράσπεδα τοῦ οὐρανίου θρόνου Του, ὅπου τώρα καί πάντοτε διεξάγεται ἡ ἀέναη, ἡ ἀληθινή λατρεία τοῦ Τέλειου καί Αἰωνίου Θεοῦ μας, στό θρόνο τῆς μεγαλωσύνης Του, πού εἶναι ὁ Θεός μας καί ὁ μόνος Εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

*Μητροπολίτου Νικοπόλεως Μελετίου, Δεῦτε λάβετε Φῶς, ἔκδ. Ἰ. Μονῆς Προφήτου Ἡλίου, Πρέβεζα 2015, σ. 19-29.

1. Τί σημαίνει «λατρεύω τόν Χριστό»;

Ήλθαμε στήν ἁγία Ἐκκλησία γιά νά λατρεύσουμε τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ἀκούσαμε στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ὅτι οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Πέτρος καί Ἰωάννης, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς «ἡ λεγομένη ἐνάτη», ὁ Ἑσπερινός δηλαδή, ὁδήγησαν τά βήματά τους στόν Ναό τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ, ἔξω ἀπό τόν ναό, συνάντησαν ἕνα παράλυτο, τόν ὁποῖο ὁ ἅγιος ἀπόστολος Πέτρος τόν θεράπευσε στό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τό μεγάλο ἐκεῖνο θαῦμα μᾶς δείχνει πόσο μεγάλο εἶναι τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας, καί πόσο εἶναι ἀπαραίτητο νά ἔχουμε τόν νοῦ μας νά Τόν λατρεύουμε.

Τί σημαίνει «λατρεύω τόν Χριστό»; Δέν σημαίνει ἀπλῶς «πηγαίνω στήν Ἐκκλησία». Γιατί μπορεῖς νά πᾶς, καί νά «ἀπουσιάζεις». Ἐπίσης δέν σημαίνει ἀπλῶς ὅτι, ὅταν εἶμαι στό σπίτι μου ἢ στόν δρόμο, κάνω μερικές ὁμορφες σκέψεις.

Λατρεύω τόν Θεό καί τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, σημαίνει ἐπιθυμῶ νά εἶμαι ἐνωμένος μαζί Του. Νά Τόν ἀναγνωρίζω Κύριο καί Σωτήρα. Νά Τόν εὐχαριστῶ, νά Τόν εὐγνωμονῶ. Καί νά εἶμαι διατεθειμένος κάθε τόσο, κάθε στιγμή, κάθε ὥρα, κάθε ἡμέρα, κάτι νά Τοῦ προσφέρω ἀπό τόν ἑαυτό μου.

Ὑπάρχει μία θυσία, πού λέγεται «καρπός χειλέων». Λέω δηλαδή μία προσευχή: «Ἐλέησέ με, Θεέ μου». Ὑπάρχει ἄλλη θυσία πού λέγεται «αἶνος καί ὕμνος» στόν Θεό. Πού σημαίνει: Τόν τραγουδάω. Ψέλνω τροπάρια. Ὅποιος ἀγαπάει κάτι, τό τραγουδάει. Δέν εἶναι δυνατόν ἕνας νά ἀγαπάει τόν Χριστό καί νά μήν Τόν τραγουδάει. Γιατί ἡ ἀγάπη ἐκφράζεται μέ πολλούς τρόπους.

Ἀκόμα, θέλω κάτι νά Τοῦ προσφέρω. Ἀπό τίς μικρότερες θυσίες, μέχρι τίς μεγαλύτερες. Οἱ μικρότερες θυσίες εἶναι ἐκεῖνες πού βγαίνουν ἀπό τήν τσέπη. Οἱ μεγάλες εἶναι ἐκεῖνες πού βγαίνουν ἀπό τήν καρδιά. Καί ἀπό τήν καρδιά βγαίνει ἡ προθυμία νά κάνω κάτι.

Ἡ προθυμία νά πηγαινῶ στήν Ἐκκλησία. Ἡ προθυμία νά προσκυνῶ τόν Χριστό στήν Ἐκκλησία καί στό σπίτι μου, κάνοντας μετάνοιες. Ἡ προθυμία μου νά νηστεύω γιά τήν δόξα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ προθυμία μου νά προσφέρω στούς φτωχοῦς γιά τήν δόξα τοῦ Χριστοῦ.

Μεγάλη προσφορά για την δόξα του Χριστού είναι και κάτι μικροπραγματάκια μόνον, που έχουν όμως τεράστια σημασία. Όπως: ένα ψωμί, που έφτιαξα εγώ, τό **Πρόσφορο**, για να γίνει η Θεία Λειτουργία. Και λίγο κρασί, που τό πηγαίνω στην Έκκλησία για να γίνει η Θεία Λειτουργία. Και λίγο λάδι, που τό πηγαίνω για να ανάψουν τά καντήλια ενώπιον του Κυρίου μας Ίησου Χριστού και της Ύπεραγίας Θεοτόκου και των αγίων.

Αυτές οι θυσίες είναι βέβαια μικρές. "Η καλύτερα, φαίνονται μικρές, αλλά είναι πολύ μεγάλες. Ακόμη πιο μεγάλες είναι κάτι άλλες θυσίες που τις κάνω εις δόξαν Χριστού.

Ποιές είναι αυτές;

2. Οι μεγαλύτερες θυσίες

Απέχω από όρισμένες πράξεις, που τις θεωρεί ο Χριστός άσχημες και κακές. Έστω και αν εγώ μέ τό μυαλουδάκι μου και οι άλλοι άνθρωποι γύρω μου δέν τό καταλαβαίνουν και λένε:

- Μπά, γιατί να είναι άμαρτία τέτοιο πράγμα; Αφοῦ, άς ποῦμε, μιά «έλεύθερη» σχέση, και τό κορίτσι τή θέλει και τό άγόρι. Και ο άνδρας και η γυναίκα. Γιατί είναι άμαρτία να τήν έχουν;

Γιά τόν απλούστατο λόγο: **δέν τό θέλει ο Χριστός**. Και τό μυαλό τό δικό μας είναι φτωχό μπροστά στό μυαλό και στή θέληση του Κυρίου μας Ίησου Χριστού.

Έστω λοιπόν και εάν τό ευρίσκω εγώ, μέ τό δικό μου μυαλό, τετραγωνικά σωστό, απλό, άθῶο, αναμάρητο,... **θυσιάζω** τήν έγωιστική μου κρίση και τό έγωιστικό μου θέλημα και λέω: «Χάριν του Κυρίου μας Ίησου Χριστού, που ήλθε για μās στόν κόσμο, εγώ δέν τό κάνω ποτέ».

Ο άνθρωπος, που σκέπτεται έτσι, αυτός είναι που κάνει **θυσία μεγάλη**.

Λέει ο άγιος Αύγουστίνος: «Ο καλύτερος δρόμος για να πάει κανείς κοντά στον Χριστό είναι να τηρεί τό θέλημά Του. Και όποιος δέν κρατάει χάριν του Χριστού νηστεία και έγκράτεια, ποτέ δέν θά καταλάβει γιατί πρέπει να αγωνίζεται. Ποτέ δέν θά καταλάβει πώς μπορεί να έχει επικοινωνία σωστή μέ τόν Κύριο και Σωτήρα μας Ίησου Χριστό».

Τά λόγια των αγίων είναι λόγια πείρας και μελέτης βαθιάς.

«Ἐάν ὁ ἄνθρωπος», λέει ἓνας ἄλλος μεγάλος ἅγιος, «δέν φροντίζει νά ἀποκτήσει καθαρή συνείδηση, κάθε μέρα θά αἰσθάνεται τόν ἑαυτό του ὅλο καί πιά μακριά ἀπό τόν Χριστό. Ἄν ὅμως φροντίζει νά ἔχει καθαρή συνείδηση, αἰσθάνεται σάν τό μικρό παιδάκι πού, ὅσο πιά πολύ βλέπει τήν μάνα του, τόσο πιά πολύ θέλει νά βρίσκεται στήν ἀγκαλιά της. Θέλει, εἰ δυνατόν, νά εἶναι μόνιμα μέσα στήν ἀγκαλιά της. Ἔτσι αἰσθάνεται καί ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος φροντίζει νά ἔχει καθαρή συνείδηση. Θέλει νά βρίσκεται ὅσο μπορεῖ περισσότερο κοντά στόν Θεό».

Αὕτη τήν καθαρή συνείδηση τήν ἀποκτᾶμε κυρίως μέ τήν λατρεία τοῦ Θεοῦ μέσα στήν Ἐκκλησία, πού εἶναι συνεχῆς καί ἀνοδική πορεία πρὸς τόν Χριστό.

3. Ναός ἡ λαϊκή;

Ἀκούσαμε στό Εὐαγγέλιο ὅτι πῆγε ὁ Χριστός στήν Ἐκκλησία, στόν Ναό τοῦ Σολομῶντος τότε, γιά νά προσευχηθεῖ. Καί ἐκεῖ, ἀντί νά βρεῖ τήν γαλήνη πού ἀπαιτεῖται γιά νά γίνει προσευχή καί λατρεία, βρῆκε μία μεγάλη ἀκαταστασία.

Ὁ ἱερός τόπος ἦταν γεμάτος βόδια, πρόβατα, περιστέρια, μικροπωλητές, μεγαλέμπορους, ἀκόμα καί τραπεζῖτες πού ἔκαναν ἓνα σωρό συναλλαγές.

Ἄμα ἤθελε κανεῖς νά τά δικαιολογήσει θά ἔλεγε:

- Γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ κόσμου πού πάει στήν Ἐκκλησία γίνονταν ὅλα: Ἄν δέν εἶχε φέρει κάποιος ἀρνί, μποροῦσε ἐκεῖ νά τό ἀγοράσει καί νά τό κάνει θυσία. Τό ἴδιο καί μέ τό βόδι. Κι ἐκεῖνο μποροῦσε νά τό βρεῖ ἔτοιμο. Βέβαια τό πλήρωνε κάτι παραπάνω, ἀλλά τί σημασία εἶχε. Πουλοῦσαν ἀκόμη καί περιστέρια γιά τά φτωχαδάκια. Ἐκεῖνοι πού δέν μποροῦσαν νά κάνουν μεγάλη θυσία, ἀγόραζαν ἓνα περιστεράκι καί ἔκαναν θυσία. Ἐξυπηρετοῦνταν οἱ ἄνθρωποι. Νά γιατί εἶχε στηθεῖ ὅλο ἐκεῖνο τό παζάρι.

Καί κεῖνοι ποῦ εἶχαν τά χρηματιστήρια, τί χρειάζονταν;

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν μία τάξη πού προέβλεπε: Ἄν τό νόμισμα εἶχε ἐπάνω μορφές, ὅχι Ὁρθοδόξων - θά λέγαμε σήμερα - ὅχι ἀγίων, ἀλλά τά πρόσωπα τοῦ αὐτοκράτορα ἢ τοῦ ἐπάρχου, δέν ἔκανε νά μπεῖ στό παγκάρι. Γι' αὐτό πήγαιναν καί ἔπαιρναν «ἅγια νομίσματα» ἀπό ἐκείνους πού εἶχαν τίς «τράπεζες» στημένες ἐκεῖ. Ἀλλά ἔτσι γινόταν ἓνα

τρομερό άλισβερίσι. Από όταν έμπαινε ο άνθρωπος στον χώρο του Ναού του Σολομώντος της Ιερουσαλήμ, μέχρι που έφευγε, βρισκόταν μέσα σέ μία φοβερή βαβούρα.

Σ' αυτό τον χώρο πήγε ο Χριστός, έφτιαξε φραγγέλιο-μαστίγιο από σχοινιά και άρχισε νά κυνηγάει ζώα και ζωεμπόρους. Στράφηκε μετά σέ κείνους που είχαν τά τραπεζάκια μέ τά χρήματα και τούς τά άναποδογύρισε. Και άπευθυνόμενος στους τραπεζίτες τούς είπε: «Πάρτε τα. Σηκώστε τα και φύγετε».

4. Ο Οίκος μου είναι τόπος προσευχής

Γιατί τό έκανε αυτό ο Χριστός;

Τό έκανε και είπε λόγια φοβερά, για νά προσέξουμε, άν θέλουμε ή λατρεία μας νά είναι λατρεία που άνυψώνει. Λατρεία που μās άνεβάζει στον Θεό. Πού έπιτυγχάνει δηλαδή τον σκοπό της. Και όχι λατρεία, που θά μās κάνει φεύγοντας από την Έκκλησία νά κουνάμε τό κεφάλι μας και νά λέμε: «Μά πήρα τίποτε; Γιατί πήγα; Ίσα για νά σταθώ δύο ώρες όρθιος; Τί πέτυχα; Τί κέρδισα;»

Είπε ο Χριστός:

- «Άρατε ταυτα έντεϋθεν». Πάρτε τα από δώ. Νά χαθεΐτε και σεΐς και αυτά από τον χώρο του Ναού. Ο Οίκος μου είναι τόπος προσευχής. Τόπος επικοινωνίας μέ τον Θεό. Μή τον μεταβάλετε σέ σπήλαιο ληστών. Και σέ οίκο έμπορίου.

Τί σημαίνει αυτό για μās;

Σημαίνει ότι παπάδες, έπίτροποι και κάθε άνθρωπος που έρχεται στην Έκκλησία, πρέπει νά έχουμε τον νοϋ μας, νά μήν είναι προτεραιότητα τό άλισβερίσι κανενός είδους. Όταν ο πιστός πάρει τό κεράκι του, τό τί θά ρίξει, νά είναι τό τελευταίο. Ο έπίτροπος, την ώρα της λατρείας, νά μήν άσχολεΐται μέ τά έσοδα της Έκκλησίας. Και ο παπάς νά μήν έχει προτεραιότητα τά δικά του έσοδα. Άλλά νά έχουμε όλοι μας στόχο, έπιδίωξη και πόθο της καρδιάς μας: την δόξα του Χριστού. Την έκζήτηση του έλέους Του. Την σωστή άξιοποίηση του χρόνου της λατρείας και της προσευχής.

Δυστυχώς μερικοί, όταν έρχονται στην Έκκλησία, ένδιαφέρονται για δοσοληψίες. Μερικοί άλλοι, όπως έλεγε ο πατήρ Ιωήλ Γιαννακόπουλος, όταν βρίσκονται μέσα στην Έκκλησία, μοιάζουν μέ τά βόδια

πού πουλοῦσαν τότε. Γιατί ἀπό τήν ὥρα πού ἔρχονται, κάθονται βαρεῖς καί δέν ἐννοοῦν νά σηκωθοῦν, οὔτε ὅταν εὐλογεῖ ὁ παπᾶς, οὔτε ὅταν λέγει «Τά ἅγια τοῖς ἁγίοις!». Παραμένουν ἀδιάφοροι μέχρι πού νά φύγουν.

Κι ἐκεῖνοι πού μοιάζουν μέ τά περιστέρια πού πετᾶνε ἐδῶ κι ἐκεῖ, εἶναι ἐκεῖνοι πού ἡ σκέψη τους δέν συγκεντρώνεται ποτέ σέ ἐκεῖνα πού λέει ὁ παπᾶς καί ὁ ψάλτης· στήν προσευχή. Ἀλλά τρέχει ἄλλου. Πετᾶει σάν περιστέρι... ὅπου νά' ναι.

Ἄμα δέν προσέχουμε καί μάλιστα ἀφηνόμαστε ἡμέρα μέ τήν ἡμέρα νά παρασυρόμαστε περισσότερο, τότε καταντᾶμε καί ἐμεῖς ὅπως τότε. Τότε πού, δύο χιλιάδες χρόνια πρίν, μπῆκε στόν Ναό ὁ Χριστός καί μάλιστα -λέει τό Εὐαγγέλιο- ὀργίσθηκε! Ὀργίσθηκε ὁ Χριστός! Θύμωσε καί πόνεσε, ὅταν εἶδε αὐτή τήν κατάσταση.

Γιατί πόνεσε;

Γιατί δέν θέλει νά μᾶς βλέπει νά φεύγουμε ἀπό κοντά Του. Γιατί τότε κυλᾶμε, ὅπως κυλάει ἡ μπάλα μέ τό χιόνι στόν κατήφορο καί αὐξάνει συνεχῶς, καί πηγαίνει ὅλο καί πιό μακριά, γιά νά συντριβεῖ καί νά διαλυθεῖ. Εἶναι ἀνατροπή τοῦ ἔργου Του αὐτή ἡ κατάσταση. Ἐκεῖνος ἦλθε γιά νά μᾶς σώσει, ταπεινώθηκε, σταυρώθηκε καί ἀπέθανε. Καί ἐμεῖς μέ τήν ἀπροσεξία μας ἀκυρώνουμε τό ἔργο Του. Τό καταστρέφουμε.

Κληρικοί καί λαϊκοί εἴμαστε ὑπεύθυνοι γιά τήν σωστή τέλεση τῆς λατρείας στήν ἐνορία μας. Ὅλοι μας ἔχουμε εὐθύνη. Πρῶτα οἱ ἱερεῖς. Μετά οἱ ἐπίτροποι. Καί μετά ὅλοι οἱ Χριστιανοί πρέπει νά τήν ἔχουμε αὐτή τήν ὑπευθυνότητα καί νά τήν διατηροῦμε: Νά ἔχουμε τόν Οἶκο τοῦ Κυρίου, Οἶκο προσευχῆς. Οἶκο λατρείας, ἀλλά ποτέ καί μέ κανένα τρόπο οἶκο ἐμπορίου ἢ -Θεός φυλάξοι- σπήλαιο ληστῶν!

5. Τό τριπλό σχοινί

Πῶς θά τό ἐπιτύχουμε αὐτό;

Ἕνας ἀείμνηστος δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ἱερέας, λέει τά ἑξῆς: «Ὅπως ὁ Χριστός ἔνωσε τρία σχοινιά γιά νά ἐπιβάλλει τήν τάξη τότε μέσα στόν Ναό, ἔτσι καί ἐμεῖς χρειαζόμαστε τρία σχοινιά, γιά νά διορθώνονται τά λάθη κληρικῶν καί λαϊκῶν μέσα στήν Ἐκκλησία».

Ποιά εἶναι αὐτά τά τρία σχοινιά;

Ένα είναι η **προσευχή**, τό δεύτερο είναι η **συμβουλή** καί τό τρίτο είναι η **προσοχή**.

α. Προσευχή ιδιαίτερη χρειάζεται όταν διαπιστώσουμε ότι ο παπάς δέν πάει καλά. Δέν είναι σωστό, ἔτσι εὐκόλα, νά πηγαίνει ο καθένας νά κάνει ὑποδείξεις καί νά δίνει συμβουλές στόν ποιμένα του.

Ἄμα λοιπόν τόν ἀγαπᾶμε ἀληθινά καί πονᾶμε γιά τά λάθη του, τότε πρέπει νά κάνουμε γι' αὐτόν πολλή προσευχή. Ἡ προσευχή είναι ἡ μεγαλύτερη δύναμη. Ἡ προσευχή, χωρίς νά τό καταλαβαίνει κανείς, καρποφορεῖ καί φέρνει ἀποτέλεσμα. Τό μεγαλύτερο ὄπλο μας, εἶπε ὁ ἀπόστολος Πέτρος, είναι ἡ ἐπίκληση τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. «Βάλε, Χριστέ μου, τό χέρι Σου. Μήν τόν ἀφήνεις τόν παπά μας νά πάρει τόν κατήφορο, νά φύγει ἀπό τό θέλημά Σου τό ἅγιο».

Τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ πού ἔστησε ὀρθιο καί ὑγιῇ τόν παράλυτο, θεραπεύει, συχνά χωρίς νά τό βλέπουμε καί νά τό καταλαβαίνουμε. Γιατί τό πρόβλημα είναι ἐσωτερικό. Τῆς ψυχῆς. Τότε ἡ ἀρρώστια τοῦ παράλυτου ἦταν σωματική. Καί ὅλοι τόν εἶδαν πῶς χοροπήδησε καί στάθηκε ὀρθιος. Ἀλλά στίς ἀρρώστιες τῆς ψυχῆς ἡ θεραπεία δέν φαίνεται ἀμέσως. Μόνο ὁ Χριστός τήν βλέπει. Καί ἐμεῖς, σιγά-σιγά τήν διαπιστώνουμε βλέποντας τίς ἐκδηλώσεις τῆς γνήσιας πίστεως καί εὐλάβειας.

β. Συμβουλή δίνουμε μέ πολλή ἀγάπη καί στοργή σέ ἐκείνους πού εἴμαστε ἴσια.

Τούς λέμε: «Προσέξτε. Κάτι στραβό γίνεται. Μήν τό κάνετε ἔτσι. Μήν χαλᾶτε τήν ἱεροπρέπεια καί τήν κατάνυξη τῆς λατρείας».

Οἱ καλοί ἄνθρωποι ἔχουν τά αὐτιά ἀνοιχτά στή συμβουλή.

Ὅποιος δέν ἔχει τά αὐτιά του ἀνοιχτά στή συμβουλή, ιδιαίτερα μέσα στόν ὥρο τῆς Ἐκκλησίας, είναι ἐπικίνδυνος.

γ. Τέλος, ὁ καθένας γιά τόν ἑαυτό του πρέπει νά ἔχει **προσοχή** καί ἐπαγρύπνηση. Ἐπαγρύπνηση καί προσοχή σημαίνει: «Στρέφω συχνά τά μάτια πρός τά μέσα καί κοιτάζω πῶς πάω, πῶς βαδίζω, πῶς στέκω».

Ἄμα ἐξετάζουμε μέ διάθεση μετανοίας τά μύχια τῆς καρδιάς μας, τούς λογισμούς μας καί τά συναισθήματά μας, δέν θά μείνει τίποτε πού δέν θά τό συναισθανθοῦμε καί δέν θά τό διορθώσουμε.

6. Ἡ τελευταῖα συμβουλή

Τό 1789 ἔγινε ἡ μεγάλη Γαλλική ἐπανάσταση. Ἡ Γαλλική ἐπανάσταση εἶχε γίνει, γιατί οἱ προηγούμενοι βασιλιάδες ἦταν «μεγάλοι» μέν, ἀλλά ὅ,τι χειρότερο μπορούσε νά φαντασθεῖ κανεῖς σέ ἀσέβεια καί σέ παληανθρωπιά. Ἔτσι εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Ὁ «μεγάλος» βασιλιάς Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' καί ὁ διάδοχός του Λουδοβίκος ὁ ΙΕ' ἦταν... νά φυλάει ὁ Θεός τόν κόσμον, νά μήν ξαναπαρουσιαστοῦν τέτοια τέρατα! «Μεγάλοι» μέν, τέρατα δέ.

Ὁ διάδοχός τους, ὁ Λουδοβίκος ὁ ΙΣΤ' ἦταν ἕνας εὐσεβής ἄνθρωπος. Στίς δικές του ἡμέρες ἔγινε ἡ ἐπανάσταση. Μετά ἀπό τρία χρόνια ἐπανάσταση, τόν καταδίκασαν σέ θάνατον. Καί τόν ἐκτέλεσαν. Λίγο πρὶν τόν ἐκτελέσουν, ὁ εὐλαβής αὐτός ἄνθρωπος εἶπε:

«Πεῖτε σέ ὅλους ἐκ μέρους μου. Τελευταῖα μου συμβουλή. Προσφορά γι' αὐτόν τόν λαόν τόν ὁποῖο ἐγώ τόν ἀγάπησα. Καί τόν ἀγαπῶ».

Ἦταν ταπεινός καί γεμάτος καλοσύνη ἄνθρωπος.

«Πεῖτε του: Τό μόνο, πού ἔχει ἀξία στή ζωὴ εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ. Ἡ λατρεία καί ἡ προσκύνησή Του. Ὅποιος αὐτά τά τηρεῖ, φροντίζει δηλαδή νά ἔχει φόβον Θεοῦ καί νά προσκυνᾷ καί νά λατρεύει τόν Κύριον, αὐτός ἀκόμα κι ἂν βρεθεῖ σ' αὐτή τή στιγμή πού βρίσκομαι ἐγώ τώρα, ἔτοιμος γιά ἐκτέλεση, θά ἔχει γαλήνη καί παρηγορία. Γιατί θά ἔχει μέσα του τόν Χριστό, πού τοῦ δίνει εἰρήνη».

Θά συμπληρώναμε: Ὅποιος ἔχει ἀκόμη καί σέ τέτοιες στιγμές εἰρήνη καί γαλήνη, σημαίνει πώς εἶναι τό μικρό παιδάκι, πού ἔχει πέσει στήν ἀγκαλιά τοῦ πατέρα του ἢ τῆς μητέρας του καί δέν τήν χορταίνει τήν ἀγκαλιά τῶν γονιῶν του.

Νά μᾶς ἀξιῶνει ὁ Θεός, νά καλλιεργοῦμε καί νά διατηροῦμε τόν σωτήριο φόβον τοῦ Θεοῦ, κάνοντας μερικές ἀπλές θυσίες:

- Πρῶτα νά κάνουμε σωστά τόν Σταυρό μας, πού εἶναι ἡ βασική ἐλάχιστη θυσία, προσφορά καί δοξολογία του Κυρίου.

- Νά προσκυνοῦμε τόν Κύριον κρυφά καί μυστικά στό σπίτι μας ὁ καθένας, κάνοντας μετάνοιες.

- Νά νηστεύουμε ὁ καθένας κατά τήν δύναμή του. Ἀλλά ὅπωςδήποτε νά νηστεύουμε εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- Νά ἐρχόμαστε στήν Ἐκκλησία, ἐπίσης μέ πρῶτον καί κύριον στόχον, τήν δόξαν τοῦ Χριστοῦ.

Νά μᾶς φωτίζει ὁ Χριστός νά κάνουμε τήν λατρεία μας, οὐσία λατρείας. Ἀμήν.